

Foto av ögats iris är helsäker metod för djuridentifiering

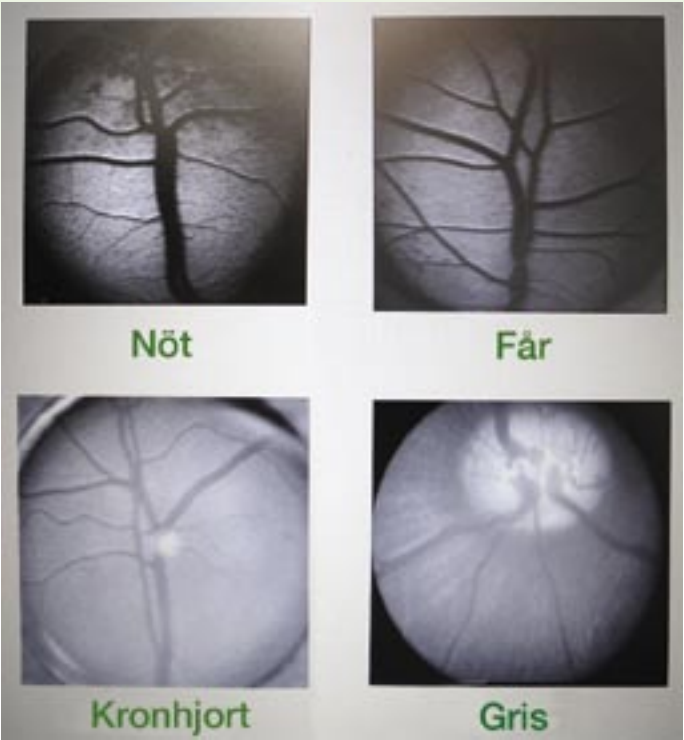
En bild på ögats iris är en helt säker identifieringsmetod. Varje människa och varje djur på vår jord har en unik irisbild som är oförändrad hela livet. Nöt och får är exempel på djur som har mycket klara trädliknande strukturer på blodkärlen, medan grisar och människors ögons iris visar en både mindre klar och mer svåräst bild, men ändå tillräckligt bra för säker identifikation.

ID-kontroll

USA har infört ID-kontroll vid gränspassager med hjälp av bilder på människors iris. Metoden anses så säker att den kan användas som ett alternativ till fingeravtryck. Vid EuroTier presenterade tyska Agrosam ett amerikanskt ID-system, Optibrand System, för tillämpning på djur, att börja med på nötkreatur, men som steg två även på grisar. Man tar en bild på ögat med en elektronisk kamera. Bilden läggs in i ett dataregister tillsammans med de övriga uppgifter som man önskar om individen. Vid ID-kontroll tas en ny bild på ögats iris, som datorn jämför i databanken. Optibrand-systemet har även en GPS-mot-tagare i kameran. När en bild tas, positioneras kameran, och djurets position läggs till de data som redan finns i registerfilen. För varje gång en ny bild tas läggs den nya positionen in. Om man gör ID-kontroller på djuren t ex vid födseln och vid varje förflyttning, kan slaktarn vid ID-kontrollen vid slakt se på vilka platser djuret befunnit sig under sin livstid. Datorn visar en karta över djurets vistelseplatser med positionerna angivna. Systemet är bl a tänkt för ID-kontroll av

nöt, där det är särskilt viktigt att veta var djuret befunnit sig om djuret skulle drabbas av BSE. På nolltid kan man konstatera på vilka produktionsplatser varit och vilka andra djur som varit på samma plats vid samma tidpunkt. För mycket dyrbara djur, där det kan vara intressant att fastställa härkomsten med 100-procentig säkerhet, kan en bild av t ex kalvens eller hästens öga tas redan vid födseln, eller om möjligt redan i fosterstadiet. Ögats iris är exakt oförändrad från fosterstadiet till ca 8 timmar efter döden. Även klonade djur har olika irisbild.

Lars-Gunnar Lannhard

Iris från nöt, får, kronhjort och gris. Människans iris liknar mest grisens. Som synes strömmar blodkärlen på grisen på ett annat sätt än hos nötkreaturen, från ett centrum och utåt.

Utrustningen för avläsning av iris, samt positionering.

Väst på suggor mot sår på bogen

Om du ser en sugga med tendens till sår på bogbladen, då kan du förse henne med en skyddsväst. Västen skyddar det hårda bogbladet när det skrapas mot det likaså hårda betonggolvet och ger suggan ett konstgjort extra "fettlager".

Bogsår är en djurskyddsfråga och blir såret stort och fult är det en negativ trivselfaktor för personalen. Bogsår medför även risk för nya, sekundära infektioner. Danska Kruise introducerar skyddsvästen. I Danmark anses skyddsvästen lönsam redan till första suggan, men västen räcker till fler suggor, beroende av hur mycket strö som används och hur vasst betonggolvet är. Suggorna sliter ganska hårt på materialet.

Kruise introducerar en väst att sätta på suggor som drabbas av bogsår.

Stor uppslutning kring uppropet om lönsammare grisproduktion

Över 600 personer deltog i Grisdagen vid Elmia i november, de flesta grisuppfödare. Hela grisnäringen var samlad och var ett upprop till bevarad och utvidgad grisproduktion i Sverige. Seminarier hölls om olika nyckelsektorer och vad man ska fokusera på i sin verksamhet.

grisdagen

600 deltagare från enbart grisproduktionen är den största manifestation som hållits inom näringen under modern tid, kanske någonsin. Runt 400 kunde några minna sig, men inte 600. Mötet blev i sig självt ett exempel på grisdagens tema vid de olika seminarierna. Man ska fokusera på de viktiga delarna i verksamheten och finna de enkla lösningarna. Och samarbeta! Hela näringen ska samarbeta, som man gjort för att åstadkomma manifestationen vid Elmia. Grisdagen var en uppföljning av LRFs inventering av viktiga svenska tillväxtområden, där grisproduktionen identifierades som en. LRF lyckades tillsammans med alla i gris-

branschen, bl a Sveriges Grisproducenter, slakterierna, fodertillverkarna och alla övriga göra ett avstamp till en nysatsning på grisproduktion. Nu gäller det att följa upp det som startats!

Större delen av den stora konferenslokalen vid Elmia var fylld av grisproducenter och andra inom näringen.

Fokusera på faktorer som du kan påverka En 50-öring per gris finns både här och där

En av grisdagens sista föredrag handlade om framgångssagan Tunna Skivor. Parsons försäljningschef Kent Svensson berättade att konceptet började i charkdisken, där husmödrar bad expediten skära korvskivorna så tunna som möjligt. Orsaken var att barn inte vill ha tjocka skivor, men de äter gärna när de är tunna.

grisdagen

En ny marknad öppnade sig, när barnen i familjen åt mer charkvaror. Det barnen äter, äter även föräldrarna. Barnen bestämmer i familjerna mer än man tror. De framgångsrika koncepten är inte de komplicerade, utan de enkla, sammanfattade Kent och det blev också grisdagens sammanfattning.

Det kan bli det du bestämmer dig för

LRFs vd Reinhold Lennebo slog fast att inget blir som vi tror, inte heller vad vi hop-

pas, men det kan bli vad vi bestämmer oss för. Vid motgångar ska man hålla fast vid det man fokuserat på och man ska inte lägga tid på det man inte kan påverka, utan det man kan påverka själv.

Ställ in dig på att marknaden bara blir tuffare

Samma budskap hade Swedish Meats vd Peter Razstar, som menade att man ska inte prata politik, utan affärer. Det kan vara bra att förändra världen i stort som smått, men det viktigaste för företagare är att tjäna pengar. Han menade också att kriser är inte bara till ondo, det skärper tänkandet och gör att man måste skärpa sig och finna nya vägar och även ta obekväma och tuffa beslut. Sedan ska man aldrig tro att något blir bättre, utan man ska ställa in sig på att marknaden blir tuffare och handla därefter.

Alla kan hitta 50 öre mer per gris

Ingemar Svantesson, LRF Konsult, sa att Sverige har en smågrisproduktion som ligger på världstoppen. Men det är inte tillräckligt för att vi ska vara konkurrenskraftiga, men det är en bra plattform för ännu bättre effektivitet och lönsamhet. Man ska utforma strategier utifrån de resurser man har och

skaffa sig konkurrensfördelar. Smittfrihet, produktionsenheternas belägenhet där inte andra störs, tillgång till gödselspridningsarealer är exempel på konkurrensfördelar som man inte har i alla länder.

-Alla kan hitta 50 öre per kilo gris mer i netto här och där i produktionen, om man börjar leta, sa LRF Konsults chef för grisrådgivningen, Börje Kindsjö.

Gård och grisproduktion en enhet

De flesta grisuppfödare har även åkermark. Åkerböna är en gröda med möjlighet att förbättra gårdens totalekonomi. På åkerböna kan man spara kvävekostnader, samtidigt som den är ett bra grisfoder. Rågvet är ett smakligt foder idag, som kan användas mer.

Paw Mathiesen, LRF Konsult, påpekade att 9 proc av foderkostnaden är transporter. En del alternativa fodermedel kan sänka foderkostnaden, men de kan även ge lägre uppfödningsekostnader. Vassel är t ex positivt mot smågrisdiarré. Han påpekade även att dranken i Skåne kan vara ett bra smågrisfoder.

Lars-Gunnar Lannhard